

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกลุ่มแบบพึ่งตนเอง
กรณีศึกษา กลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง
The Factors to Self Help Group Management
Case Study Bann Rai Si La Thong Mortar Maker Group

กนกวรรณ เวชกามา^{1/} ศศิมา ใจบุญ^{2/} ขวัญภิรมย์ เล็กสมบูรณ์^{3/}
Kanokwan Vechgama^{1/} Sasima Jaiboon^{2/} Kwanphirom Leksomboon^{3/}

^{1/2/3/} คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง จ.ลำปาง 52000

^{1/2/3/} Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna Lampang,
Lampang 52000, Thailand

(Received 18 May 2015; Accepted: 28 July 2015)

Abstract: This research studied factors affecting self-help group management. The research was done through sample survey of 67 members. The case study taken place at The Group of Stone Mortar Making at Rai Si La Thong Community, Lampang Province. The objectives of these study is to study the effect factor to self-help group management. Present time the stone mortar making group is registered by Thai Government to the One Tambon One Product (OTOP). The internal and external factors in this study comprised of leadership, creativity, administration, cooperating, economic stability, marketing, public relation (PR) and environmental. Data collection was done by questionnaire and interviewing the group members asking about the relevant of internal and external factors which mentioned above to The Self Help Organize in this area. The score will show from 5 to 0, the meaning are 5=Extremely, 4=High , 3=moderately, 2= low , 1=minimum and 0=none. Most of the result shows up in low and minimum score. Only 2 factors are in moderate score which are the political and benefit factor. From the result it could be concluded that the stone mortar making group mainly focus on production and economic factors and the others will not have any effect to this group which have a supported data from debt portfolio of household comparison between before and after joining the group.

Keywords: Effect factor, management, self-help group

บทคัดย่อ: การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกลุ่มแบบพึ่งพาตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกลุ่มแบบพึ่งพาตนเอง โดยมีพื้นที่ที่ใช้เป็นกรณีศึกษา คือ กลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งภายในกลุ่มมีจำนวนสมาชิก 67 ราย ในการศึกษาเก็บข้อมูลร้อยละ 100 ของสมาชิก เป็นการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ปัจจัยที่ศึกษามีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง ซึ่งประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจของสมาชิก ด้านการตลาด และด้านการคำนึงถึงสาธารณประโยชน์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ แบ่งแบบสอบถามเป็นหัวข้อและให้ตอบตามระดับความเกี่ยวข้องมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ไม่มีผลจากการศึกษาพบว่าระดับสูงที่สุดที่สมาชิกตอบคือระดับความเกี่ยวข้องระดับปานกลาง ซึ่งมีเพียง 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านการเมืองท้องถิ่น และ ปัจจัยด้านการแสดงผลการประกอบการต่อสมาชิก ส่วนปัจจัยอื่น ๆ สมาชิกมีความเห็นถึงระดับความเกี่ยวข้องในระดับน้อย น้อยที่สุด และไม่มี ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การจัดการกลุ่มแบบพึ่งพาตนเอง กรณีศึกษา กลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง นี้มุ่งเน้นด้านการผลิตและเศรษฐกิจ ส่วนปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกแทบไม่ส่งผลกระทบต่อกระทำการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งแสดงออกจากผลการศึกษาด้านหนึ่งสินก่อนและหลังการเข้าเป็นสมาชิกที่ลดน้อยลงตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยผลกระทบ การจัดการ พึ่งตนเอง

คำนำ

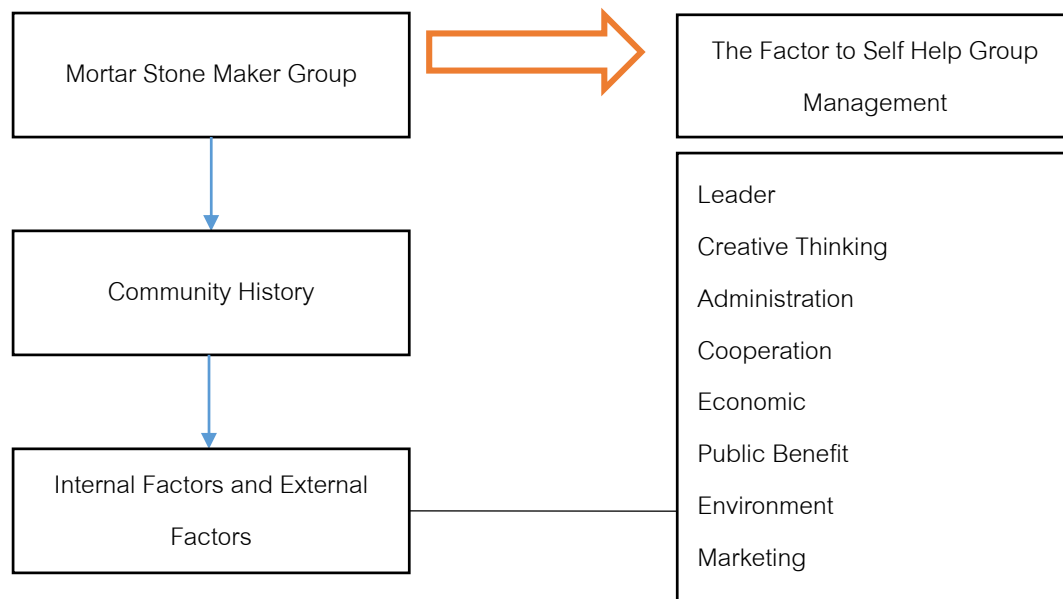
ในยุคปัจจุบันทั้งประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้วต่างมีความเชื่อมั่นว่าการจะพัฒนาเศรษฐกิจระดับมหภาคของประเทศ ขึ้นเพื่อหนึ่งที่สำคัญ คือ ธุรกิจขนาดเล็ก ประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่รัฐบาลมีการสนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มวิสาหกิจ กลุ่มโอท็อป ขึ้นเพื่อให้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากระดับฐานรากสู่ระดับมหภาค การบริหารจัดการจึงเป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน กลุ่มงาน หรือ การดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (efficient) ครอบคลุมถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า (cost-effective)

ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (effective) นั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (right decision) และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development) หมายถึง การพัฒนาที่สนองความต้องการของปัจจุบันโดยไม่โดยไม่ทำให้ประชาชนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดความสามารถของเขาในการที่จะสนองความต้องการของเขาเอง (พระธรรมปิฎก, 2539) แผนชุมชน คือ ผลของการบริหารจัดการให้ชุมชน เรียนรู้ จนสามารถกำหนดเป้าหมาย ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนทั้งระดับครอบครัวและชุมชนเพื่อให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต โดยกำหนดเป็นกิจกรรมโครงการ ในลักษณะที่ชุมชนทำได้เองทันที ด้วยความสามารถ และศักยภาพของชุมชน หรืออาศัยความสามารถร่วมกันกับหน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ ในการดำเนินการ

ร่วมกัน หรือยกให้เป็นภาระของหน่วยงานภายนอก ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการในกิจกรรมโครงการที่เกิดขึ้น ความสำเร็จของชุมชน เป็นผลของการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของชุมชนสู่จุดมุ่งหมายของการเป็นชุมชนเข้มแข็ง อยู่เย็นเป็นสุขแผนชุมชนพึ่งตนเองอยู่ที่ทำให้สมาชิกที่มีหลากหลายชุมชนมีโอกาสได้มาร่วมคิดร่วมค้นหาวางจะทำอย่างไรจะพึ่งตัวเองได้มากและพึ่งพาภายนอกเท่าที่จำเป็น (จารุพงศ์, 2550) บ้านไร่ (ศิลาทอง) หมู่ที่ 10 ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปางอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพิชัย เขตที่ตั้งเดียวกันกับ มทร.ล้านนา ลำปาง สภาพพื้นที่บ้านไร่ศิลาทองอยู่ติดกับภูเขาป่ารกและมีป่าละเมาะมากมาย มีลำห้วยน้ำใจเป็นแหล่งน้ำที่ชาวบ้านใช้อุปโภคบริโภคจำนวนครัวเรือน 485 ครัวเรือน ประชากร 1,197 คน มีประเพณีประจำปีของหมู่บ้าน ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง พิธีสืบชะตา เป็นต้น และศิลปวัฒนธรรมของหมู่บ้าน ได้แก่ ดนตรีพื้นเมือง การละเล่นพื้นบ้าน การฟ้อนเล็บ การประกอบอาชีพนั้น พ่อหนานขัด ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ริเริ่มการปั้นหม้อคนแรกของหมู่บ้าน พร้อมกับการทำการเกษตร จนมาถึงปี พ.ศ. 2500 มีพ่อหนานแก้วมาใจงาม แต่เดิมเคยเป็นพระภิกษุ ได้ไปทัศนศึกษาที่จังหวัดชลบุรีเห็นการทำครกหินของชาวอ่างศิลา จึงได้เริ่มประกอบอาชีพเพาะครกหินเป็นของคนแรกของหมู่บ้าน เนื่องจากเห็นว่าวัตถุดิบในหมู่บ้านมีอยู่แล้ว

เพราะหมู่บ้านติดกับภูเขา และได้นำความรู้การทำครกหินเผยแพร่ให้กับชาวบ้าน ชาวบ้านจึงประกอบอาชีพการทำครกหินจนกระทั่งถึงปัจจุบัน จำนวนสมาชิกกลุ่มทำครกหินในบ้านไร่ศิลาทองมีจำนวน 130 คน ซึ่งนับว่าระยะเวลา 57 ปี ที่มีการประกอบการทำครกหิน ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งด้านการพัฒนา ทั้งด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชน นับว่าเป็นกลุ่มที่มีการพึ่งตนเองได้อย่างชัดเจน หากกล่าวถึง ครกหิน นับว่าเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งสร้างรายได้ให้กับจังหวัดลำปางเป็นมูลค่า 6,720,000 บาทต่อปี (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง, 2556) ผนวกกับเป็นพื้นที่ที่อาศัยของหนึ่งในคณะผู้ศึกษาวิจัย จึงได้ทำการลงพื้นที่ ณ บ้านไร่ศิลาทอง และได้รับทัศนคติด้านบวกจากผู้นำชุมชนในการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นถึงความต้องการในด้านรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพึ่งพาตนเองได้ของกลุ่ม เนื่องจากที่ผ่านมาได้ใช้วิธีการจัดการอย่างไม่มีแบบแผน และรูปแบบ ทำให้เป็นการบริหารที่เรียนรู้จากประสบการณ์และไม่สามารถขยายผลไปยังกลุ่มอาชีพอื่น ได้ เนื่องจากไม่มีแบบแผนที่ชัดเจน จึงเป็นที่มาของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการกลุ่มแบบพึ่งพาตนเองกรณีศึกษากลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีระบบแบบแผนกับกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ด้านการบริหารจัดการสืบไป

กรอบแนวความคิดการวิจัย

จากภาพแสดงถึงกระบวนการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกลุ่มที่มีรูปแบบการจัดการแบบพึ่งพาตนเอง (Self-help group) กรณีศึกษา คือกลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง ซึ่งแบ่งการศึกษาเป็นบริบทชุมชน ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำ ความคิดริเริ่ม การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ สิ่งแวดล้อม และด้านการตลาด ซึ่งการศึกษาเหล่านี้จะนำมาประมวลผลและทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกลุ่มแบบพึ่งพาตนเอง กลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง

อุปกรณ์และวิธีการ

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มในชุมชนบ้านไร่ศิลาทอง ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

1. พื้นที่ศึกษาวิจัย หมู่บ้าน บ้านไร่ศิลาทอง กลุ่มทำครกหิน

2. การเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล

1) สรรหาทีมวิจัยจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาวิจัยธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการที่มีความสนใจเปิดกว้างพร้อมที่จะร่วมทำงานวิจัยและสามารถทำงานเป็นทีมได้ และนักศึกษาเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา 2) ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินโครงการวิจัยแก่ทีมวิจัย 3) คณะทำงานวิจัยร่วมกันพัฒนาโครงการวิจัย 4) คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินงานวิจัย 5) ประสานงานและประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการวิจัยแก่ทีมวิจัยแต่ละพื้นที่ 6) ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ในการดำเนินกิจกรรมและรวบรวมข้อมูลตลอดจนมีการทบทวนวิเคราะห์สรุปทบทวน 7) ปฏิบัติการศึกษากลุ่มครกหินในชุมชนร่วมกับชุมชนโดยการจัดเวทีเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

การวิจัยร่วมกันกำหนดประเด็นการวิจัยวางแผนการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องและดำเนินการวิจัยตามแผนการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

- 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม
- 3) เวทีชุมชน 4) แบบสังเกต

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ประชุมสรุปบทเรียนเพื่อสรุปผลการวิจัย 2) สรุปผลการวิจัยที่ได้ดำเนินการในช่วงครึ่งแรก 3) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการรายงานผลการวิจัยเพื่อติดตามความก้าวหน้าสรุปผล 4) การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดเวทีชุมชน / ประชุมเพื่อสรุปบทเรียนทั้งในพื้นที่และส่วนกลางโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์สาเหตุผลเปรียบเทียบกับจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ SWOT, problem tree ข้อสรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกกลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทอง

จุดแข็ง

- 1) มีฝีมือในการทำครกหิน
- 2) มีผู้นำที่เข้มแข็ง
- 3) มีการออมเงินในกลุ่ม

จุดอ่อน

- 1) การจัดจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง
- 2) การขนส่งวัตถุดิบที่ต้องส่งผ่านคนกลาง

โอกาส

- 1) ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ
- 2) มีตลาดรองรับตลอด
- 3) ยอดสั่งซื้อที่ไม่ลดลง
- 4) ผลิตภัณฑ์เป็นผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่น

อุปสรรค

- 1) วัตถุดิบในพื้นที่ล้นน้อยลง จึงต้องออกหาวัตถุดิบนอกพื้นที่
- 2) ราคาผลิตภัณฑ์ที่คงที่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าขนส่ง
- 3) จำนวนผู้ผลิตลดลง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งแบ่งเป็น ด้านผู้ส่งวัตถุดิบในการทำครกหิน นั้นสมาชิกเห็นถึงระดับความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานน้อยที่สุดร้อยละ 9 มีความเกี่ยวข้องน้อย คิดเป็นร้อยละ 88 ส่วนด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่นั้นระดับความเกี่ยวข้องในระดับที่น้อยเช่นกันโดยคิดเป็นร้อยละ 53.7 ส่วนในด้านการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติสมาชิกเห็นถึงระดับความเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมกลุ่มในระดับน้อยที่สุดซึ่งคิดเป็น 38.8 และรองลงมาความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางถึงร้อยละ 23.8 ในด้านภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ สมาชิกเห็นว่ามีความเกี่ยวข้องในระดับน้อยถึงร้อยละ 52.2 ส่วนในด้านคู่ค้าและการต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคมสมาชิกก็ยังมองถึงความเกี่ยวข้องที่อยู่ในระดับน้อยคือ 50.7 และ 53.7 ตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งแบ่งเป็นด้านภาวะผู้นำ ซึ่งมีประเด็นในด้าน ภาวะผู้นำ การหมุนเวียนการเป็นผู้นำ และความสามารถของผู้นำสมาชิกเห็นถึงระดับความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในระดับน้อยเช่นเดียวกันคือร้อยละ 52.2, 55.2 และ 62.7 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีธรรมชาติของผู้นำซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดด้านชุมชนมีสำนึกใน

กระบวนการตัดสินใจ การบริหารจัดการโปรงใส
กระจายอำนาจตรวจสอบได้ ของ สุกัญญา (2557)
และสอดคล้องกับการศึกษาของ วิทยา (2547) พบว่า
ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินกิจกรรม
วิสาหกิจชุมชนปัจจัยเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ ปัจจัยที่
เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยที่เกี่ยวกับการ
มีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ปัจจัยเกี่ยวกับตัวสมาชิก
ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยที่เกี่ยวกับ
ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมสมาชิกยังมองเห็นถึงความ
เกี่ยวข้องในระดับที่น้อยตามลำดับดังนี้ 52.2, 43.3,
62.7 และ 71.6 ส่วนด้านสุขภาพยังคงมีความ

เกี่ยวข้องในระดับน้อย คิดเป็น ร้อยละ 38 ส่วนความ
ขัดแย้งภายในกลุ่ม และ สาเหตุด้านผลตอบแทน
สมาชิกมองเห็นถึงความเกี่ยวข้องในระดับปานกลาง
คิดเป็นร้อยละ 43.1 และ 77.6 ตามลำดับ ส่วนปัจจัย
ภายในด้านความยั่งยืนทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย
ด้านความถี่ในการออม และการชี้แจงผล
ประกอบการกลุ่ม สมาชิกมองเห็นถึงความเกี่ยวข้องที่
มีระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.7 และ 82.1
ด้านเงินสำรองของกลุ่ม มองเห็นถึงความเกี่ยวข้องใน
ระดับที่น้อย 67.2 และการแสดงบัญชีกลุ่มมองเห็นถึง
ความเกี่ยวข้องที่อยู่ในระดับน้อยที่สุดคิดเป็น 47.8

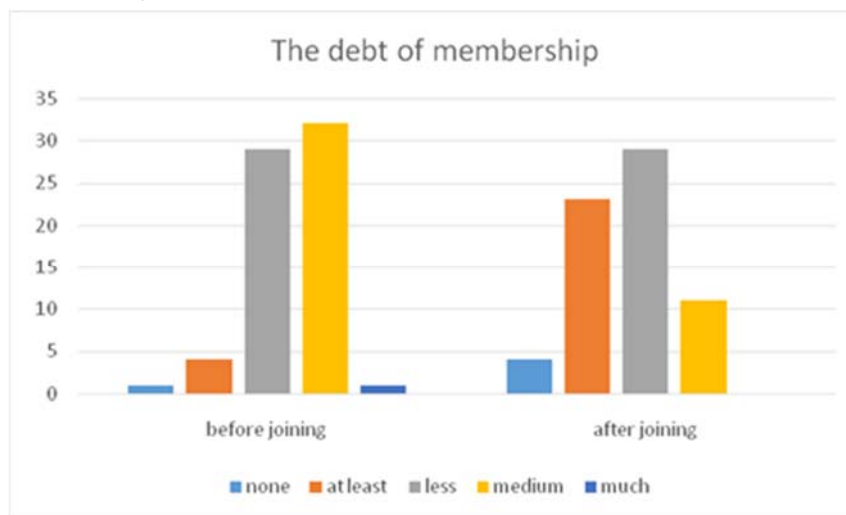

Figure 2 Shows the debt of membership which compared between before and after joining.

จากภาพแกน Xแสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ตอบ
แบบสอบถาม แกน Yแสดงถึงลำดับจาก สีฟ้า
หมายถึงไม่มีหนี้สิน สีแสดงหมายถึงมีหนี้สินน้อยที่สุด
สีเทาหมายถึงการมีหนี้สินน้อย สีเหลืองหมายถึง
หนี้สินในระดับปานกลาง และ สีน้ำเงินเข้ม หมายถึง
มีหนี้สินในปริมาณที่มาก จากแผนภูมิดังกล่าว
สอดคล้องกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวในแนวความคิดพึ่งพาตนเองด้านการ

พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความสามารถในการ
ทำมาหากินเลี้ยงชีพที่มีความมั่นคงสมบูรณ์พูน
สุขพอสมควรหรืออย่างมีสมดุล และสอดคล้องกับผล
การศึกษาของวานิสสา (2551) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อ
ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภายในกลุ่มโดย
ไม่ต้องไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินและทำให้
กิจการสามารถดำรงอยู่ได้หากมีการรับคำสั่งซื้ออย่าง
เพียงพอซึ่งส่งผลต่อระบบการหมุนเวียนทางการเงิน

ภายในกลุ่มที่ดี และมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ (Suprabha, 2014) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ Empowerment of Self Help Groups (SHGs) towards Microenterprise Development ผลการศึกษาปรากฏในด้านหลักแห่งความเชื่อมั่นที่สำคัญของกลุ่มวิสาหกิจคือเป้าประสงค์ระยะกลางและระยะยาวจะต้องส่งผลที่มีทิศทางที่เป็นไปได้ต่อกลุ่มพึ่งตนเอง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับด้านรายได้และความยั่งยืนขั้นพื้นฐานซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์มากกว่าทฤษฎีที่เคยได้ศึกษาจากกลุ่มพึ่งตนเองและสอดคล้องกับการศึกษา

ของ (Klaus and Yanyan, 2013) ที่ผลการศึกษาจากการพัฒนาชนบทโดยเน้นกลุ่มพึ่งตนเองนั้นได้ช่วยให้สมาชิกในชุมชนมีรายได้ที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ ที่มีการศึกษาใน JEEVIKA ซึ่งเป็นเมืองที่มีพื้นที่ชนบทกว้างขวางมากในรัฐพิหาร ประเทศอินเดีย มีการใช้เครื่องมือในการศึกษาโดยวิธีการสำรวจ ผลลัพธ์ที่ได้คือกลุ่มพึ่งตนเองสามารถที่จะพึ่งตนเองได้โดยแสดงออกมาทางโครงสร้างด้านหนี้สินของสมาชิกกลุ่มที่มีปริมาณลดน้อยลงและมีการจดบันทึกรายรับรายจ่ายเกิดขึ้นภายในกลุ่มในรูปแบบที่หลากหลาย

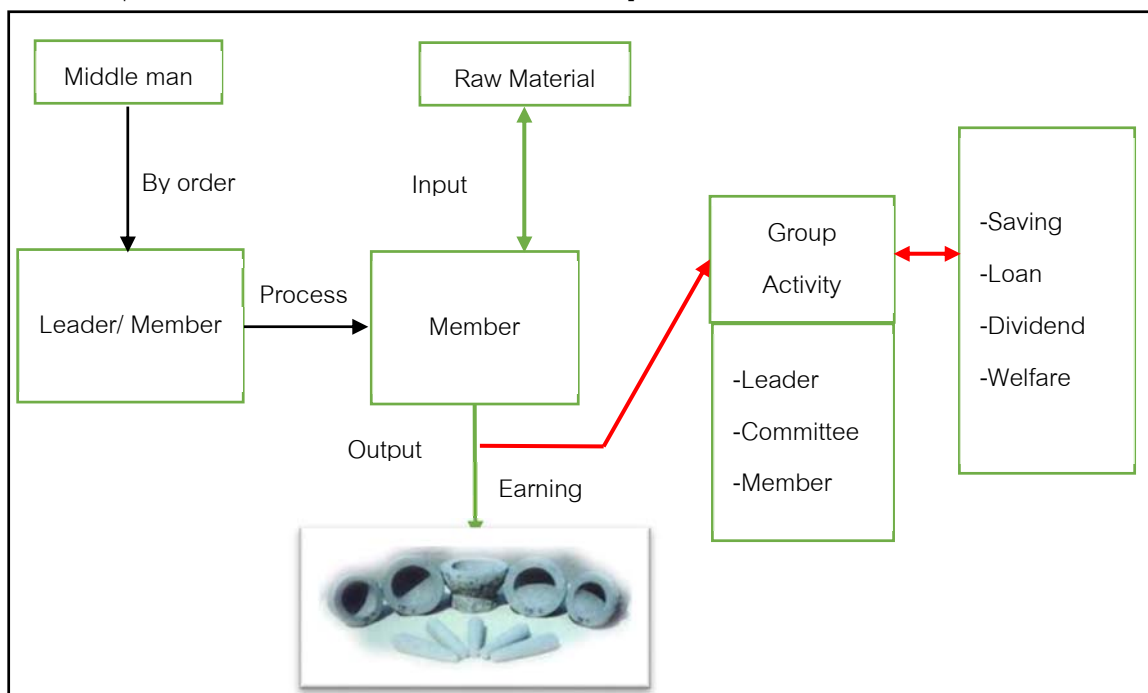

Figure 3 Shows the conclusions from opened questionnaires by interviewing

ภาพสรุปคำถามปลายเปิดโดยรูปแบบการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มทำครกหินถึงกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำของกลุ่มทำครกหินบ้านไร่สีลาทอง

- หมายถึง ผลตอบแทนและเกี่ยวข้องกับการการเงิน
- หมายถึง การสั่งซื้อวัตถุดิบครกหินจากภายนอก
- หมายถึง เส้นทางของวัตถุดิบ

จากภาพอธิบายได้ว่าการจัดการแบบพึ่งตนเองของกลุ่มทำครกหินบ้านไร่ศิลาทองเริ่มต้นจากกิจกรรมทำครกหินซึ่งมีการสั่งซื้อวัตถุดิบผ่าน ผู้นำกลุ่ม รวมถึงการรับคำสั่งผลิตเช่นกัน จากนั้นนำรายได้ที่ได้รับแบ่งเป็นเงินออมไว้ในบัญชีของสมาชิกภายใต้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (Saving & credit) ที่มี การออม 1 ครั้งต่อเดือน ต่อจากนั้นผู้นำกลุ่มและกรรมการนำเงินออมที่ทำการสะสมได้จากการออม เข้าสู่ระบบธนาคาร ภายใต้กิจกรรมการออม มีกิจกรรมที่เป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกคือ การกู้ ซึ่งมี การประเมินการให้กู้จากคณะกรรมการกลุ่มซึ่งการ ยื่นกู้ ผู้ประสงค์กู้ต้องมีการยื่นบัญชีการออม และมีผู้ ค้ำประกันที่เป็นสมาชิกในกลุ่ม กู้ได้ครั้งละไม่เกิน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาท) การปันผล และ สวัสดิการที่เกี่ยวกับสาธารณะประโยชน์อาทิ เช่น กิจกรรมที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับสมาชิกในกลุ่ม ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์การศึกษาว่า ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการจัดการกลุ่มแบบพึ่งตนเอง กลุ่มทำครก หินบ้านไร่ศิลาทอง คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัย ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่ม เป็นปัจจัย ที่สามารถให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมได้มาโดยตลอด ซึ่ง รูปแบบดังกล่าวได้มีการศึกษาและถอดกระบวนการ จากการสัมภาษณ์ การจัดเวทีชุมชน และการตอบ แบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะการวิจัยแบบฝังตัวใน ชุมชนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการจำหน่ายครก หินแบบพึ่งคนกลางการศึกษา 1) การจัดการชุมชน ด้านการแบ่งกลุ่มในชุมชนตามการประกอบอาชีพ 2) การศึกษาเส้นทางวัตถุดิบ(ครกหิน) สู่กระบวนการทำ ครกหิน เพื่อความยั่งยืนในอาชีพของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- จารุพงศ์ พลเดช. 2550. แผนชุมชน. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://dongluang.cdd.go.th/km1/%E1%BC%B9%AA%D8%C1%AA%B9.pdf> (22 ธันวาคม 2557).
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2539). การพัฒนาที่ยั่งยืน. มูลนิธิโกลด์คิมทอง. กรุงเทพฯ. 280 หน้า
- วานิสสา สุรินทาศ. 2551. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประเภท ผ้าไหมทอยกดอก กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้าน ศรีเมืองอยู่ ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 90 หน้า.
- วิทยา จันทะวงศ์ศรี. 2547. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม.เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น. 150 หน้า.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง. 2556. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://lampang.go.th>. (12 พฤษภาคม 2557).
- สุกัญญา ดวงอุปมา. 2557. แนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการที่ดีของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต: ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 หน้า 133-139
- Deininger, Klaus and Yanyan Liu. 2013. \Economic and Social Impacts of an Innovative Self-Help Group Model in India. ELSEVIER 2013(43): 149-163.

Suprabha, K.R.. 2014. Empowerment of Self Help Groups (SHGs) towards Microenterprise Development. Procedia Economics and Finance. 2014(11): 410- 422.	Upamanyu Datta. 2015. Socio-Economic Impacts of JEEViKA: A Large-Scale Self- Help Group Project in Bihar, India. World Development. Science direct. 2015(68): 1- 18
---	---
